

Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji – wielkie zmiany i ich przyczyny

Kryzys finansowy w 2007 r. i latach następnych spowodował, że na całym świecie rządy ratowały niewypłacalne banki. Następowало to poprzez udzielanie im gwarancji, wspieranie kapitałowe lub nacjonalizację, a wszystko w obawie przed niszczycielskimi skutkami ich upadłości dla całej gospodarki. Poniesione koszty tych reakcji uświadomiły konieczność wypracowania nowego podejścia, dzięki któremu konsekwencjami złego zarządzania bankami obarczeni byłiby ich akcjonariusze i wierzyciele, a nie podatnicy. Termin anglojęzyczny *resolution* określa procedurę przyznania instytucjom publicznym całkowicie nowych narzędzi oraz większych uprawnień w sferze ingerencji w prawa właścicieli i wierzycieli banków.

PIOTR ZIMMERMAN
MATEUSZ MEDYŃSKI

Dla wszystkich jest jasne, że na prawidłowe funkcjonowanie systemu gospodarczego składa się między innymi działalność banków i innych instytucji finansowych. Na podstawie doświadczeń innych państw, takich jak Grecja, Cypr czy Irlandia, widać, że niebezpieczeństwo wynikające z niewypłacalności banku jest realne, a jego konsekwencje są odczuwalne nie tylko dla kręgu jego klientów, ale i dla całego społeczeństwa.

Dzieje się tak z dwóch prostych przyczyn. Przede wszystkim źródła finansowania instytucji finansowych (pasywa) są rozsiane, krótkotrwałe, a do tego wymagalne na żądanie (np. depozyty). Równocześnie charakter długoterminowy mają aktywa (np. kredyty), które nieraz są trudne do upłynnienia. Co więcej, w stosunku do aktywów banki cechuje niski udział kapitału własnego. Konsekwencją tego jest, że w przypadku wzmożonych wypłat depozytów oraz wyprzedaży aktywów po zaniżonej cenie wysoce prawdopodobna jest szybka erozja kapitałów.

W takiej sytuacji należy odpowiedzieć na pytanie: w jaki sposób tak narażona na ryzyko konstrukcja jest utrzymywana? Wszystko sprowadza